

E-komercijas ļaunprātīga izmantošana viltotu preču tirdzniecībā

Publicēts: 03.11.2021.

Nozares ziņas

Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO) un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) publicējusi jaunāko pētījumu par e-komercijas ļaunprātīgu izmantošanu viltotu preču tirdzniecībā. Pēdējos gados e-komercija ir strauji paplašinājusies, jo patērētāji arvien vairāk uzticas preču un pakalpojumu pasūtīšanai tiešsaistē.

Uzņēmumu skaits, kas nodarbojas ar e-komerciju no biznesa līdz patērētājam, nepārtraukti pieaug. No 2018. līdz 2020. gadam tiešsaistes mazumtirdzniecības apjoms lielākajās ekonomikās pieauga par 41%, savukārt mazumtirdzniecība pasaulē augusi mazāk par 1 %.

Patērētāji Covid-19 pandēmijas mājāsēdes laikā veicināja šo pieaugumu, iepērkoties tiešsaistē un izvairoties no veikalu apmeklējumiem. Pandēmijas laikā tiešsaistes vide kļuva arī par populārāku mērķi nelikumīgai tirdzniecībai. Tiesībaizsardzības iestādes ziņoja par pieaugošiem e-noziegumu apmēriem kibernetikas jomā, tostarp nelegālu preču, viltotu un nestandarta zāļu, testēšanas komplektu un citu ar Covid-19 saistītu preču piedāvājumiem.

Eiropas Savienībā (ES) aizturētie viltojumi saistībā ar e-komerciju aptvēra plašu preču klāstu – visvairāk apavi (33,7% no kopējo aizturēšanu skaita), apģērbi (17,3%), smaržas un kosmētikas līdzekļi (9,6%), ādas izstrādājumi (8,7%), elektriskās iekārtas un ierīces (6,5%), rotaļlietas (5,5%) un rokas pulksteņi (5,2 %).

Tirdzniecība starp uzņēmumiem veido lielāko daļu (82%) no kopējās tiešsaistes tirdzniecības vērtības visā pasaulē, savukārt uzņēmumu savstarpējā tirdzniecība veido atlikušos 18% (2019. gadā). Ķīna ir izcelsmes valsts vairāk nekā 75% aizturēšanas

gadījumu saistībā uz ļaunprātīgu tirdzniecību tiešsaistē, kam seko Honkonga (5,69%), Turcija (5,65%), Singapūra (3,3%), ASV (2,16%), Malaizija (1,65%) un Indija (0,77%). Aplūkojot muitas konfiskācijas, kas saistītas ar e-komerciju, var redzēt, ka vairāk nekā 90 % no šīm konfiskācijām attiecas uz ES nelikumīgu viltojumu tirdzniecību, kur ļaunprātīgai tirgošanai tiek izmantotas sīkpakas, jo īpaši izmantojot pasta pakalpojumus

Valdības ir veikušas virkni pasākumu, lai apkarotu viltotu preču pārdošanu tiešsaistē, kuru mērķis ir stiprināt sadarbību, un pastiprinot centienus atklāt un apkarot tīmekļa vietnes, kurās pārdod viltotas preces:

Eiropas Komisija vadīja saprašanās memoranda izstrādi platformu zīmolu īpašnieku un citu ieinteresēto personu vidū, lai veicinātu labu praksi cīņā pret viltotu preču tirdzniecību internetā.

Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV) valdība vadīja elektroniskās tirdzniecības darba grupas izveidi, apvienojot lielākās tiešsaistes platformas, lai sadarbotos attiecībā uz veidiem, kā apkarot viltotājus, kuri pārdod preces savās platformās.

ES un ASV tiek apsvērta, ka tiesību akti un direktīvas, ja tās tiks pieņemtas, radītu jaunas sistēmas, lai apkarotu noziegumus e-komercijā, tostarp nelegālu preču tirdzniecību.

Austrālijā valdība izstrādā mehānismu, kas ļauj patērētājiem identificēt likumīgu produktu pārdevējus, sasaistot konkrētu zīmolu pilnvarotos pārdevējus ar valdības preču zīmju reģistru.

Viltotāju praktizētā tiešsaistes tirgu ļaunprātīga izmantošana ir ļoti dinamiska. Pētījumā tiek akcentēts, ka šī joma ir jāturpina pētīt, kā šī dinamika attīstās gan nozares līmenī, gan veicot konkrētu gadījumu izpēti. Turpinot pētīt, ir jāņem vērā dinamisko pārmaiņu niansētāki aspekti, vienlaikus koncentrējoties uz to, kā uzlabot reaģēšanu uz jaunām problēmām, apzinot un veicinot efektīvas politikas nostādnes un prakses.

Plašāka informācija un dati par pētījumu pieejama [šeit](#)

Pētījuma kopsavilkums latviešu valodā pieejams [šeit](#)

Informāciju par citām Observatorijas publikācijām Jūs varat atrast EUIPO [tīmekļa vietnē](#)

Informāciju sagatavoja:

[Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments](#)

Viktorija Kasara

Projekta koordinatore

 +371 67220126

<https://www.lrpv.gov.lv/lv/jaunums/e-komercijas-launpratiga-izmantosana-viltotu-precu-tirdznieciba>